

INVENTARISEREN EN WAARDEREN K-PANDEN IN CENTRUM LOSSER

HET OVERSTICHT

INHOUD

INLEIDING	5
1 - AANDACHT VOOR KARAKTERISTIEKE PANDEN	7
1.1 - Karakteristieke panden in bestemmingsplan centrum	
1.2 - Werkwijze	
1.3 - Selectiecriteria karakteristieke panden Losser centrum	
1.5 - Betrokken personen	
2 - BELEIDSADVIEZEN	9
3 - HISTORISCHE SCHETS KERN LOSSER	11
4 - LIJST MET PANDEN	13
5- KARAKTERISTIEKE PANDEN	18
6 - NIET-KARAKTERISTIEKE PANDEN	31
COLOFON	60

INLEIDING

Het Oversticht heeft in opdracht van de gemeente Losser een inventarisatie mogen uitvoeren waarbij karakteristieke panden binnen het bestemmingsplangebied Centrum zijn onderzocht. Het resultaat, een lijst met karakteristieke panden, zal worden gekoppeld aan het te vernieuwen bestemmingsplan van het centrum, waardoor er bij transformaties aan deze panden voorwaarden gelden en/of mogelijkheden worden geboden. In totaal zijn alle adressen binnen het bestemmingsplan Centrum bekeken. De panden zijn bekeken vanaf de openbare weg. Elk pand is gewaardeerd aan de hand van vooraf bepaalde selectiecriteria en bij voldoende score is het aangemerkt als karakteristiek. De vier criteria zijn gebaseerd op de landelijk vastgestelde criteria en gaan zowel over het gebouw als over de context van het gebouw. In hoofdstuk 1 beschrijven we het doel en de werkwijze van de inventarisatie. In hoofdstuk 2 worden beleidsadviezen gegeven. De lijst met karakteristieke panden is opgenomen in hoofdstuk 3. Daar is ook een lijst te vinden met de panden die niet in aanmerking komen voor het kenmerk 'karakteristiek'.

Het veldwerk is uitgevoerd door mw. drs. M. van Damme, mw. drs. M. van Hellemond en mw. M. H. Terpstra MA, allen erfgoeddeskundige van Het Oversticht. Vanuit de gemeente Losser waren de ambtenaren dhr. H. Snippert en H. Sieverink betrokken. Er is tweemaal onderling overleg gepleegd over de opzet van het project en over de tussentijdse resultaten.

drs. Mascha van Damme en drs., Maartje van Hellemond
juli 2017

1. AANDACHT VOOR KARAKTERISTIEKE PANDEN

De gemeente Losser wil zorgvuldig omgaan met deze panden in het centrum en hiervoor beleid vaststellen. Het instandhouden van de (karakteristieke van) waardevolle panden levert een belangrijke bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit van het centrum. Deze panden behoren tot de identiteit van de gemeente en zorgen voor een aantrekkelijke omgeving voor wonen, werken en recreëren. Het doel van de bescherming van karakteristieke panden is vooral het behoud van het huidige straatbeeld. Daarom gaat het bij deze categorie om de hoofdbouwmassa, het aanzicht van de gevels die vanaf de openbare weg zichtbaar zijn en de kap. Het interieur, een bijgebouw of erfafscheiding valt in geen geval onder de bescherming. Dit is het belangrijkste verschil tussen de mate van bescherming van een karakteristiek pand en van een gemeentelijk monument. Van een gemeentelijk monument zijn ook de indeling van alle gevels (ook die niet zichtbaar zijn vanaf het publiek toegankelijke gebied), de detaillering, soms het interieur en de betekenis van het pand in de lokale nederzettingsgeschiedenis of de waarde van het ontwerp binnen het oeuvre van een architect, meegewogen in de waardering.

1.1 Karakteristieke panden in bestemmingsplan Centrum

De gemeente Losser heeft Het Oversticht opdracht gegeven om te inventariseren welke panden in het centrum aangemerkt kunnen worden als karakteristiek. Dit zijn panden die een karakteristieke gevelindeling hebben of een duidelijk bijdrage leveren aan het karakteristieke beeld van de omgeving. Om te beoordelen of een pand karakteristiek is, wordt onder andere gekeken naar de verhouding van het pand tot de omgeving, de gevelindeling, de verhouding tussen open en gesloten vakken, de detaillering en het materiaalgebruik. Het gaat daarbij om de ruimtelijke beleving van een gebouw en de herkenbaarheid ervan, bijvoorbeeld omdat het op een opvallende plek in het dorp staat, aan een plein, op een hoek, of in een zichtlijn of onderdeel uitmaakt van een markant rijtje gebouwen. Karakteristieke panden dragen dus op een belangrijke

manier bij aan het dorpsbeeld door een combinatie van hun architectonische kwaliteit en hun prominente plaats in de stedenbouwkundige structuur.

Het doel van de inventarisatie is om karakteristieke panden te benoemen en op de plankaart van het bestemmingsplan Centrum op te nemen. Tevens is het gewenst een planologische regeling op te nemen in de regels van het nieuwe bestemmingsplan, zodat de karakteristieke panden een adequate planologische bescherming krijgen toegekend. De inventarisatielijst kan beschouwd worden als een advies. De gemeente Losser kan zelf bepalen of zij de aangedragen lijst ongewijzigd overneemt.

Ook wil de gemeente beleid opstellen dat duidelijk maakt hoe zij met karakteristieke bebouwing in het bestemmingsplan Centrum om wil gaan. In dit rapport zijn tevens beleidsadviezen opgenomen voor regelingen die hieraan gekoppeld kunnen worden ten aanzien van sloop, herbesteding van het pand of nieuwbouw op het perceel.

1.2 Werkwijze

Voor de inventarisatie van de objecten is door de gemeente het bestaande bestemmingplan aangeleverd met de kadastrale gegevens op een aparte kaart. Deze kaart vormde de basis voor het veldwerk waarbij deskundigen van Het Oversticht de panden vanaf de openbare weg hebben bekeken en gefotografeerd. Per adres is de waarde van het pand bepaald aan de hand van de vooraf bepaalde criteria. In de lijst in hoofdstuk 3 is te zien welke panden laag scoren en derhalve zijn afgevallen.

1.3 Selectiecriteria Karakteristieke panden

Architectonische waarde

De architectonische waarde zegt iets over de bijzonderheid van de architectuur van het pand; de stijl is bijvoorbeeld typisch voor de bouwperiode of voor een gebied.

Cultuurhistorische waarde

De cultuurhistorische waarde wordt bepaald door de geschiedenis van het pand of zijn omgeving. Daarbij is het van belang of de vroegere functie nog afleesbaar is aan het gebouw en/of de ligging.

Stedenbouwkundige waarde

Deze waarde zegt iets over de plek die het pand inneemt binnen de stedelijke (dorps)structuur. Een pand kan op architectuur of gaafheid minder scoren, maar door zijn ligging in een straatwand of hoek wel heel beeldbepalend zijn.

Mate van gaafheid/herkenbaarheid

De mate van gaafheid zegt iets over de authenticiteit van het pand, zoals authentieke elementen en materialen. De meest gave exemplaren met hoge architectonische waarde zijn over het algemeen reeds als rijks- of gemeentelijk monument beschermd. Bij karakteristieke panden gaat het bij dit criterium om gave in hoofdvorm herkenbare exemplaren met minder hoge architectonische waarden. Wijzigingen doen echter niet per definitie afbreuk aan de karakteristieke van een pand of erf; zij kunnen een pand of erf ook een extra historische 'laag' geven. Gelet is op de mate van gaafheid, de manier van aanbrengen van wijzigingen en materialisering.

Per criterium kan onderstaande score worden behaald:
0 = negatief -> niet aanwezig 0 punten
X = aanwezig -> 1 punt
XX = positief -> grotendeels aanwezig 2 punten
XXX = uitzonderlijk -> compleet aanwezig 3 punten
? = niet goed zichtbaar, niet met zekerheid te zeggen

Een pand kan maximaal 12 punten halen. Om in aanmerking te komen voor het kenmerk 'karakteristiek' is een minimaal aantal punten van 8 nodig. Daaronder is het pand niet van voldoende waarde om opgenomen te worden.

2. BELEIDSADVIEZEN

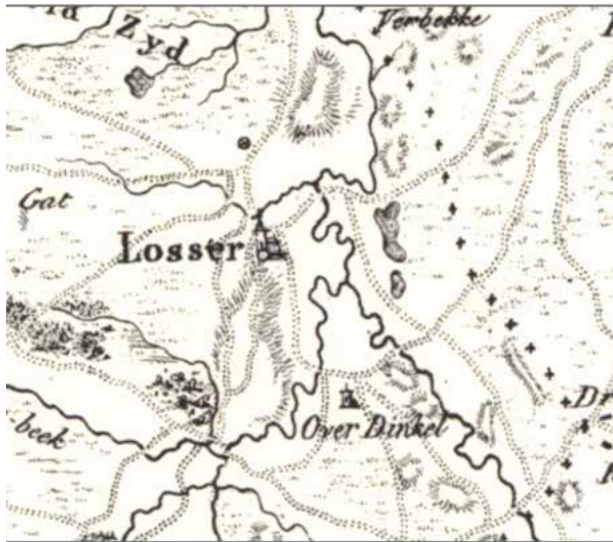
2. Beleidsadviezen

Uitgangspunt is het behoud van de kwaliteit van een karakteristiek pand of ensemble in zijn omgeving, die, indien mogelijk, verbeterd dient te worden.

We adviseren de karakteristieke panden op te nemen in het bestemmingsplan en hier voorschriften aan te verbinden. Om de karakteristieke panden in het centrum te beschermen en zorgvuldig met de architectonische kwaliteit om te gaan, is in de erfgoedverordening een instandhoudingsartikel opgenomen. Zonder vergunning is het verboden een pand of een gedeelte daarvan, af te breken, te verstoren, te verplaatsen of te wijzigen.

- Bij karakteristieke panden geldt de regelgeving voor vanaf de straat zichtbare gevel(s) en het dak.
- Sloop van deze panden is onder bepaalde voorwaarden mogelijk. Voor een sloopvergunning wordt afgegeven dient een nieuw bouwplan te zijn goedgekeurd, waarin de karakteristieke panden van het bestaande pand zoveel mogelijk herkenbaar blijven.
- Bij verbouw/ nieuwbouw moet het nieuwe bouwplan passen bij de karakteristieke panden van het dorpsbeeld. Dat betekent dat de afmetingen en ritmiek van de bebouwing, evenals de gevelbeëindiging, detaillering, materiaalkeuze en kleur overeen moeten stemmen met de oorspronkelijke situatie en dat het gebruik van andere materialen alleen is toegestaan mits deze visueel overeenkomen met de oorspronkelijke situatie.
- De afmetingen van de karakteristieke panden worden geregeld in het bestemmingsplan, door aanduiding op de plankaart en het vastleggen van de bestaande goten, bouwhoogten en pandbreedtes in de voorschriften. Als hierover in het Bouwbesluit andere eisen zijn opgenomen, dan kan het bevoegd gezag vrijstelling van het bestemmingsplan verlenen voor een andere goot- en bouwhoogte en pandbreedte.

- De commissie voor Welstand en Monumenten kijkt met extra aandacht naar de gevraagde wijzigingen met als doel het behouden van de kwaliteit.

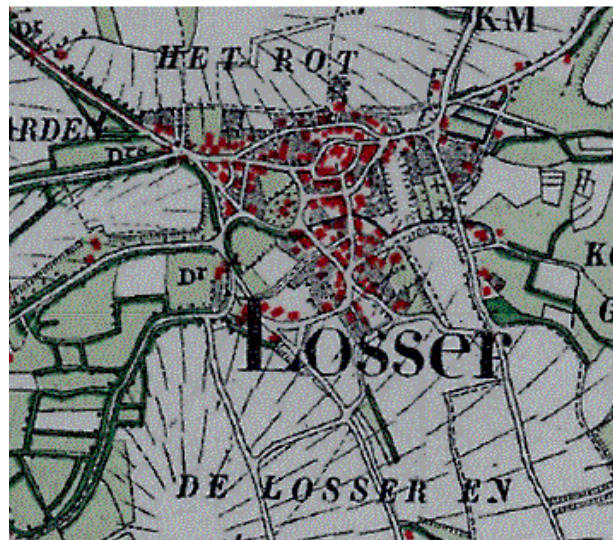
Kaart van Overijssel met Losser uit 1820 (bron: Topotijdreis).

Uitsnede kadastrale kaart, circa 1832.

Uitsnede topografische kaart 1850. Duidelijk te zien hoe de kerk gelegen is in de dorpskern (bron: Topotijdreis).

Uitsnede topografische kaart 1892 (bron: Toen en Nu).

Kaart van Overijssel met Losser uit 1935 (bron: Toen en Nu).

't Hengelhoes, historische foto vanaf de kerk voor herbouw.

3. HISTORISCHE SCHETS KERN LOSSER

In de negende eeuw wordt in bronnen al gesproken over de kern Losser. De kern bestaat dan uit enkele boerenerven die samen een esnederzetting vormen. Waarschijnlijk is in de twaalfde eeuw rond de Brinkstraat (de vroegere Brink) een kleine nederzetting van handwerklieden ontstaan.¹

In 1665 werd het centrum van Losser door een grote brand getroffen. Tussen de 40 en 50 gebouwen brandden af, waaronder de kerk en haar toren. Dit verklaart waarom er nauwelijks gebouwen van voor 1665 in het huidige centrum meer te vinden zijn.² 't Hengelhoes is een van de weinige panden binnen de kern, die van voor 1665 dateert en de grote brand overleefde. In de achttiende eeuw bestond de kern Losser uit een 'voordorp' en een 'achterdorp', gescheiden door de dorpsbeek, een zijarm van de rivier de Dinkel.

Huisnijverheid was lang een belangrijke inkomstenbron voor Losser. Tot aan de negentiende eeuw werd in veel boerderijen en woningen linnen geweven, vaak in schuren die op het terrein aanwezig waren. Hoewel het vlak buiten het centrum valt, zoals aangegeven in het Bestemmingsplan Losser 2007, is de dorpsbleek die vanaf 1774 functioneerde, een voorbeeld van deze pre-industriële nijverheid.³ Een ander voorbeeld van huisnijverheid is de dorpsboerderij 't Hengelhoes.

Op basis van de kadasterinventarisatie kan worden vastgesteld dat circa 1832 een meerderheid van de bevolking in de dorpskern actief was in de landbouw. Hoewel dit gedeelte van Twente naast de landbouw ook bekend stond om haar textielnijverheid, komen slechts enkele wevers naar voren in dit onderzoek. Dit hoeft echter niet te betekenen dat deze nijverheid niet (meer) bedreven werd in Losser. Waarschijnlijk werd door familieleden aan huisnijverheid gedaan, naast de werkzaamheden van de hoofdeigenaar die hier steeds vermeld staat.

Naast deze hoofdindustrieën was ook een gedeelte van de bevolking werkzaam in de nijverheid. Uit de

kadasterinventarisatie komen onder meer kleermakers en smeden terug. Desondanks zal nog een groter gedeelte van de bevolking een dergelijk beroep hebben uitgeoefend, zoals wordt vermeld in een omschrijving van de dorpskern in Losser in 1810.⁴

In het eerste kwartaal van de twintigste eeuw bestond Losser hoofdzakelijk uit de bebouwing van de kern en de bebouwing langs de doorgaande wegen; de Oldenzaalsestraat, de Gronausestraat en de Enschedesestraat. In de jaren na de Tweede wereldoorlog is door middel van de wegen in oostelijke en westelijke richting de huidige bebouwingstructuur ontstaan, van voornamelijk woningbouw.

Kaartenonderzoek

In onderstaand vergelijkend kaartonderzoek is de historische ontwikkeling met behulp van topografische kaarten uit verschillende perioden in beeld gebracht. Op de kaart van 1820 is Losser enkel nog gesymboliseerd door een kerk. Dit betekent echter niet dat er verder geen bebouwing aanwezig was. Er was sprake van een boerennederzetting met enkele boerenerven en huisnijverheid. De arm van de rivier de Dinkel, die de dorpsbeek vormde, is op deze kaart wel goed te zien.

Op de kaart uit 1850 zijn al grote gelijkenissen te vinden met de huidige centrumkaart, met name de driehoekige vorm. De bebouwing heeft zich binnen de doorgaande wegen verdicht. In vergelijking met de kaart uit 1820 is nu ook duidelijk te zien hoe de kerk gelegen is in de dorpskern.

Op de kaart van 1892 is te zien dat het zuidwesten van de huidige dorpscentrum destijds nog grotendeels onbebouwd was. Dit betreft het gebied tussen de Gronausestraat en de Kerkstraat (het grote, enigszins ovale gebied, aangemerkt als 'De Brink' op de kaart 'Ruimtelijke Visie Centrum Losser'). Aan de Kerkstraatzijde was wel bebouwing aanwezig, wat op de kaart met rood aangegeven is. Dit betroffen voornamelijk woonhuizen,

waarbij de beroepen van de inwoners varieerden van koopman, wever, schoolonderwijzer tot landbouwer.⁵ Het achterliggende gebied bestond uit tuin- en bouwland. Ook de zuidelijke 'driehoek', op de kaart van 1892 ter hoogte van de O van Losser, is destijds nog landbouwgrond dat in het bezit is van de hervormde kerk.

Waar op de kaart uit 1892 nog geen bebouwing is te zien binnen het gebied wat de De Brink (winkelcentrum) genoemd wordt, is deze wel waarneembaar op de kaart uit 1935. Ook de bouw- en weilanden ten zuiden en oosten worden dan bebouwd. Op het bestemmingsplan van Losser zijn deze bouwblokken aangeduid als 'C-C', terwijl de oudere delen met C-A en C-B zijn aangemerkt. Dit ondersteunt de waarneming op basis van het kaartengebruik dat het hier latere bebouwing betreft dan elders in de dorpskern. In de loop van de tijd zal de kern van het dorp wel verdichten, maar de plattegrond van de kern zal min of meer gelijk blijven tot in de jaren '80, wanneer een grootschalige ontwikkeling in de vorm van het winkelcentrum plaatsvindt.

Een belangrijke wijziging tussen 1966 en 1976 is het doortrekken van de Raadhuisstraat en de verbinding met de Muchteweg. Op de kaart van 1976 is het nieuwe gemeentehuis van Theo Verlaan (nu bureau Haasjes Verlaan, Zwolle) te zien. Het gemeentehuis in Losser werd in 1970 feestelijk geopend en neemt een centrale plek in het dorp in. Vanwege de vorm van een Saksische boerderij en het uitbundige gebruik van Italiaans marmer in het in- en exterieur kreeg het gebouw de oneerbiedige bijnaam 'marmeren koestal'. Het gemeentehuis is na 1970 diverse keren verbouwd. Het in de loop der tijd dichtgegroeide interieur wordt momenteel meer open en lichter gemaakt.

1. L.H.M. Olde Meierink. Monumenten van Losser 1, 19.

2. <http://www.regiocanons.nl/overijssel/twente/losser/dorpsbrand>.

3. <http://www.regiocanons.nl/overijssel/twente/losser/de-bleek->

4. http://www.historischekringlosser.nl/orgaan/teksten/2003-4.html#de_nijverheid_in_losser_in_1810.

5. <http://www.hisgis.nl/hisgis/gewesten/overijssel/overijssel>.

4. LIJST MET PANDEN CENTRUM LOSSER

Kern	Adres	Type	ArchW	CW	STW	Gaafheid	K?
Losser	Bernard Leurinkstraat 4		***	**	***	*	ja
Losser	Bernard Leurinkstraat 10-12		*		*		nee
Losser	Bernard Leurinkstraat 22, 63-65		**	***	***		ja
Losser	De Brink (alle nummers)		**	*	**	*	nee
Losser	Brinkstraat 2		*		*		nee
Losser	Brinkstraat 4-4a		**	**	***	*	ja
Losser	Brinkstraat 6-6a		*		*		nee
Losser	Brinkstraat 8-10		*	**	**	*	nee
Losser	Brinkstraat 14-14a		*	*	*		nee
Losser	Brinkstraat 16-16a		**	**	**	**	ja
Losser	Brinkstraat 18		*	*	*	*	nee
Losser	Brinkstraat 20		*	*	*	*	nee
Losser	Brinkstraat 22-22B, 63, 65		*	*	*	*	nee
Losser	Brinkstraat 24-28/kloosterstraat 1-1b		**	**	***	**	ja
Losser	Brinkstraat 30-32		*		*		nee
Losser	Brinkstraat 38		**	**	***	**	ja
Losser	Brinkstraat 44-50		*	*	*	*	nee
Losser	Brinkstraat 1		*		*		nee
Losser	Brinkstraat 19-21		*	**	*	*	nee
Losser	Brinkstraat 33-37		*		*		nee
Losser	Brinkstraat 41-41A		*	**	**	*	nee
Losser	Brinkstraat 43-49		*	**	**	**	nee
Losser	Brinkstraat 61		*	*	*	*	nee
Losser	Gronausestraat 1-3		**	**	**		nee
Losser	Gronausestraat 5		**	*	*	*	nee
Losser	Gronausestraat 7		*	*	*		nee
Losser	Gronausestraat 9		**	*	*	*	nee

Losser	Gronausestraat 9a		*	***	**	**	ja
Losser	Gronausestraat 11		**	*	**	**	nee
Losser	Gronausestraat 13-17		*	*	**	*	nee
Losser	Gronausestraat 23-31		**	*	**	**	nee
Losser	Gronausestraat 33-55		*		*		nee
Losser	Gronausestraat 28-90		*		*		nee
Losser	Kerkstraat 2		***	***	***	***	ja
Losser	Kerkstraat 4		***	***	***	**	ja
Losser	Kerkstraat 12-14		*	**	**		nee
Losser	Kerkstraat 16-18		*		*		nee
Losser	Kerkstraat 20-22		**	**	**	*	nee
Losser	Kerkstraat 26-28		*		*		nee
Losser	Kerkstraat 34		**	**	**	**	ja
Losser	Kerkstraat 36		**	**	**	**	ja
Losser	Kloosterstraat 3-5		**	**	**	**	ja
Losser	Kloosterstraat 2		*	*	*	*	nee
Losser	Kostersgaarden 20-42		*		*		nee
Losser	Kostersgaarden 1-3 en Kosterstraat 5						nee
Losser	Kostersgaarden 21-57		*		*		nee
Losser	Kosterstraat 1		**	*	**	*	nee
Losser	Kosterstraat 5, zie Kostersgaarden 1-3						nee
Losser	Langenkamp 2-2b		*	*	**		nee
Losser	Langenkamp 4-8		*		*		nee
Losser	langenkamp 16		**	**	**	**	ja
Losser	Langenkamp 20-82		*		*		nee
Losser	Martinusplein 14		**	***	***		ja
Losser	Martinusplein 16		**	***	***		ja

Losser	Martinusplein 19		*		*		nee
Losser	Martinusplein 25		*		*		nee
Losser	Martinusplein naast 8		*	*	*		nee
Losser	Martinusplein 2		*		*		nee
Losser	Sint Maartenstraat 10		**	**	***	**	ja
Losser	Sint Maartenstraat 12		**	**	***	**	ja
Losser	Sint Maartenstraat 14-14a		**	**	***	**	ja
Losser	Sint Maartenstraat 16-16a		**	**	***	**	ja
Losser	Sint Maartenstraat 18-18a		**	**	***		ja
Losser	Sint Maartenstraat 20-26		*		*		nee
Losser	Sint Maartenstraat 47		*		*		nee
Losser	Sint Maartenstraat 49		*		*		nee
Losser	Sint Maartenstraat 51		*		*		nee
Losser	Sint Maartenstraat 53		**	*	*	*	nee
Losser	Sint Maartenstraat 57-59		**	***	**	**	ja
Losser	Schuurkerkenstraat 2		**	*	*	*	nee
Losser	Raadhuisstraat 1		***	***	***	**	ja
Losser	Raadhuisstraat 5-7		*		*		nee
Losser	Raadhuisstraat 18		**	*	**	*	nee
Losser	Raadhuisstraat 20-22		**	*	**	*	nee
Losser	Raadhuisstraat 24		*		*		nee
Losser	Teylersstraat 1-5		*		*		nee
Losser	Teylersstraat 9		*		*		nee
Losser	Teylersstraat 11		**	**	*	*	nee
Losser	Teylersstraat 15		**	***	***	*	ja
Losser	Torenstraat 1		**	***	***	***	ja
Losser	Roberinkstraat 3		**	**	***	-	nee

5. Lijst karakteristieke panden

Adres

Bernard Leurinkstraat 4

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	***
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	***
Gaafheid	*

Groot vrijstaand pand met een gave hoofdvorm en detaillering.

Adres

Bernard Leurinkstraat 22, Brinkstraat 63, 65

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	***
Stedenbouwkundige waarde	***
Gaafheid	—

Sterk beeldbepalend hoekpand binnen de kern.

Losser - karakteristieke panden

Adres

Brinkstraat 4-4a

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	***
Gaafheid	*

Pand heeft vooral stedenbouwkundige waarde als vrijstaand hoekpand. Winkelpuien zijn niet gaaf.

Adres

Brinkstraat 16-16a

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	**
Gaafheid	**

Redelijk gaaf pand uit de jaren '30 met glas-in-lood in de ramen. Het pand heeft een herkenbare hoofdvorm en gevelindeling.

Losser - karakteristieke panden

Adres

Brinkstraat 24-28
Kloosterstraat 1-1b

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	***
Gaafheid	**

Beeldbepalende hoekligging en behalve de winkelpuien een redelijk gaaf pand. Van belang voor het aanzicht van de straatwand.

Adres

Brinkstraat 38

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	***
Gaafheid	**

Vrijstaande en beeldbepalende woning in de sobere architectuurstijl van na de oorlog, gebaseerd op de Delftse School.

Losser - karakteristieke panden

Adres

Gronausestraat 9a

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	***
Stedenbouwkundige waarde	**
Gaafheid	**

Vrijstaand en beeldbepalend pand dat mogelijk een bedrijfspand is geweest aan de doorgaande weg.

Adres

Kerkstraat 2

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	***
Cultuurhistorische waarde	***
Stedenbouwkundige waarde	***
Gaafheid	***

Slagerij met woonhuis. Zeer gaaf pand met grote architectuurhistorische en cultuurhistorische waarde.

Losser - karakteristieke panden

Adres

Kerkstraat 4

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	***
Cultuurhistorische waarde	***
Stedenbouwkundige waarde	***
Gaafheid	**

De architectuur van de Aloysiuschool is kenmerkend voor de bouwperiode en heeft architectuurhistorisch redelijk hoge waarde. De school ligt beeldbepalend in de kern van Losser en heeft daarnaast grote cultuurhistorische waarde. De gaafheid is minder, maar het gebouw is nog steeds herkenbaar als school.

Adres

Kerkstraat 34

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	**
Gaafheid	**

Vrijstaand woonhuis met winkel op de begane grond, beeldbepalend in de Kerkstraat, onder andere door de kapvorm en de gevelindeling.

Losser - karkteristieke panden

Adres

Kerkstraat 36

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	**
Gaafheid	**

Eenvoudige maar kenmerkende architectuur, hoofdvorm van de woning is gaaf, gevelindeling gedeeltelijk ook.

Adres

Kloosterstraat 3-5

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	**
Gaafheid	**

Dubbel woonhuis opgetrokken in een eenvoudige maar kenmerkende architectuur. De hoofdvorm en detaillering van de panden is gaaf. Ze vormen een belangrijk element in de straatwand.

Losser - karakteristieke panden

Adres

Langenkamp 16

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	**
Gaafheid	**

Kenmerkende ingetogen naoorlogse architectuur. Het pand is gaaf in hoofdvorm en beeldbepalend voor de straat.

Adres

Martinusplein 14

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	***
Stedenbouwkundige waarde	***
Gaafheid	*

Dubbel woonhuis dat beeldbepalend ligt door vrijstaande ligging aan het plein. Hoofdvorm en detaillering overwegend gaaf in kenmerkende architectuur.

Losser - karkteristieke panden

Adres

Martinusplein 16

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	***
Stedenbouwkundige waarde	***
Gaafheid	*

Dubbel woonhuis dat beeldbepalend ligt door vrijstaande ligging aan het plein. Hoofdvorm en detaillering overwegend gaaf in kenmerkende architectuur.

Adres

Raadhuisstraat 1

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	***
Cultuurhistorische waarde	***
Stedenbouwkundige waarde	***
Gaafheid	**

Gemeentehuis uit 1970. Voor de periode heel kenmerkende architectuur, zeer beeldbepalend voor kern van Losser. Mooie kunstuitingen aan de gevels. Aanbouw aan achterzijde niet karakteristiek.

Losser - karakteristiekepanden

Adres

Sint Maartenstraat 10

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	***
Gaafheid	**

Dubbele woning met ingetogen en zorgvuldige (jaren dertig) architectuur, gaaf in hoofdvorm en gevelindeling.

Adres

Sint Maartenstraat 12

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	***
Gaafheid	**

Dubbele woning met ingetogen en zorgvuldige (jaren dertig) architectuur, gaaf in hoofdvorm en gevelindeling.

Losser - karakteristieke panden

Adres

Sint Maartenstraat 14-14a

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	***
Gaafheid	**

Een dubbele woning met winkelruimte op de begane grond. Kenmerkende sobere naoorlogse architectuur. Gaaf in hoofdvorm en ook de etalages zijn gaaf.

Adres

Sint Maartenstraat 16-16a

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	***
Gaafheid	**

Een dubbele woning met winkelruimte op de begane grond. Kenmerkende sobere naoorlogse architectuur. Gaaf in hoofdvorm en ook de etalages zijn gaaf.

Losser - karakteristieke panden

Adres

Sint Maartenstraat 18-18a

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	***
Gaafheid	

Een dubbele woning met winkelruimte op de begane grond. Kenmerkende sobere naoorlogse architectuur. Gaaf in hoofdvorm en ook de etalages zijn gaaf.

Adres

Sint Maartenstraat 57-59

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	***
Stedenbouwkundige waarde	**
Gaafheid	**

Horecapand met serre in statige architectuur. Beeldbepalende ligging in de straat. Slijterij ernaast is niet karakteristiek.

Losser - karakteristieke panden

Adres

Teylersstraat 15

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	***
Stedenbouwkundige waarde	***
Gaafheid	*

Zeer beeldbepalend hoekpand met aardige architectonische details. Gaaf in hoofdvorm en redelijk gave gevelindeling.

Adres

Torenstraat 1

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	***
Stedenbouwkundige waarde	***
Gaafheid	***

Huisje met oude bedrijfsfunctie die nog afleesbaar is. Het pand is voor de Torenstraat van belang in de straatwand, de gevelindeling is redelijk gaaf.

6. LIJST NIET-KARAKTERISTIEKE PANDEN CENTRUM LOSSER

Adres

Bernard Leurinkstraat 10-12

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Brinkstraat 2

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Adres

Brinkstraat 6-6a

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Brinkstraat 8-10

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	**
Gaafheid	*

Adres

Brinkstraat 14-14a

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	*
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Brinkstraat 18

Waardering

Architectuurhistorisch waarde *

Cultuurhistorische waarde *

Stedenbouwkundige waarde *

Gaafheid *

Adres

Brinkstraat 20

Waardering

Architectuurhistorisch waarde *

Cultuurhistorische waarde *

Stedenbouwkundige waarde *

Gaafheid *

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Brinkstraat 22-22B

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	*
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	*

Adres

Brinkstraat 30-32

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Brinkstraat 1

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Adres

Brinkstraat 19-21

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	*

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Brinkstraat 33-37

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Adres

Brinkstraat 41-41A

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	**
Gaafheid	*

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Brinkstraat 43-49

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	**
Gaafheid	**

Adres

Brinkstraat 44-50

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	*
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	*

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Brinkstraat 61

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	*
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	*

Adres

De Brink Winkelcentrum

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	*
Stedenbouwkundige waarde	**
Gaafheid	*

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Gronausestraat 7

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	*
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Adres

Gronausestraat 9

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	*
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	*

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Gronausestraat 11

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	*
Stedenbouwkundige waarde	**
Gaafheid	**

Adres

Gronausestraat 13-17

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	*
Stedenbouwkundige waarde	**
Gaafheid	*

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Grousestraat 23-31

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	*
Stedenbouwkundige waarde	**
Gaafheid	**

Adres

Grousestraat 28-90

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Gronausestraat 35-55

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Adres

Kerkstraat 12-14

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	**
Gaafheid	-

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Kerkstraat 16-18

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Adres

Kerkstraat 20-22

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	**
Gaafheid	**

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Kerkstraat 26-28

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Adres

Kloosterstraat 2

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	*
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	*

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Kostersgaarden 1-3 en
Kosterstraat 5

Waardering

Architectuurhistorisch waarde -
Cultuurhistorische waarde -
Stedenbouwkundige waarde -
Gaafheid -

Adres

Kostersgaarden 20-42

Waardering

Architectuurhistorisch waarde *
Cultuurhistorische waarde -
Stedenbouwkundige waarde *
Gaafheid -

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Kostersgaarden 21-57

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Adres

Kosterstraat 1

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	*
Stedenbouwkundige waarde	**
Gaafheid	*

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Langenkamp 2-2b

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	*
Stedenbouwkundige waarde	**
Gaafheid	-

Adres

Langenkamp 4-8

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Langenkamp 20-80

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Adres

Martinusplein 2

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Martinusplein 19

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Adres

Martinusplein 25

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Sint Maartenstraat 20

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Adres

Sint Maartenstraat 47

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Sint Maartenstraat 49

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Adres

Sint Maartenstraat 51

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Sint Maartenstraat 53

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	*
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	*

Adres

Schuurkerkenstraat 2

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	*
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	*

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Raadhuisstraat 5-7

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Adres

Raadhuisstraat 18

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	*
Stedenbouwkundige waarde	**
Gaafheid	*

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Raadhuisstraat 20-22

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	*
Stedenbouwkundige waarde	**
Gaafheid	*

Adres

Raadhuisstraat 24

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Roberinkstraat 3

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	***
Gaafheid	-

Adres

Teylerstraat 1-5

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Losser - niet karakteristieke panden

Adres

Teylerstraat 9

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	*
Cultuurhistorische waarde	-
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	-

Adres

Teylerstraat 11

Waardering

Architectuurhistorisch waarde	**
Cultuurhistorische waarde	**
Stedenbouwkundige waarde	*
Gaafheid	*

COLOFON

Inventarisatie karaktersieke panden in het centrum van
Losser

Opdrachtgever: Gemeente Losser

Uitvoering: drs. Mascha van Damme
drs. Maartje van Hellemond
Marlies Terpstra MA

Datum: 15 augustus 2018

HET OVERSTICHT

